

Glavni problemi: duge liste čekanja na operacije, specijalističke preglede, loši uslovi u bolnicama, korupcija

Klecavo koleno srpskog zdravstva

Danijela Davidov Kesar, Olivera Popović | 14.04.2011

Kad je zbog istrošene hrskavice kolena J. L. (66) sve teže podnosio bolove i otežano hodao, kada ni uvozne injekcije koje je plaćao po 100 evra jednu, a mesečno su mu bile potrebne tri, nisu pomogle, porodica je presekla – operacija je jedino rešenje. U renomiranoj ortopedskoj klinici u Beogradu, međutim, lekar je pacijentu koji jedva hoda rekao da će na operaciju ugradnje veštačkog kolena morati da sačeka dve godine. Brže može, jedino ako poznaju ministra zdravlja, drsko je odgovorio ortoped.

Tako sada J. L. čeka 2013. godinu i svoju operaciju, baš kao i mnogobrojni pacijenti u Srbiji koji su na listi čekanja za intervenciju, specijalistički pregled, patološki nalaz...

Onaj ko je u Kliničkom centru Srbije zakazao operaciju kolena još 7. septembra 2005. godine doći će na red početkom novembra ove godine. Za pacijenta sa bolovima u kolenu kome je neophodna ugradnja proteze u Institutu „Banjica” situacija još gora – 16. juna 2005. godine zakazana intervencija biće urađena – krajem maja 2012. godine. Sedam godina kasnije!

Liste čekanja su nešto što najviše „boli” građane Srbije, a problema ima u gotovo svim granama medicine. Tako će ugradnju baj-pasa za revaskularizaciju miokarda u Institutu za kardiovaskularne bolesti „Dedinje” jedan pacijent koji je početkom ovog meseca zakazao intervenciju, na red stići 2013. godine, a drugi, koji od juna 2006. godine čeka na operaciju ugradnje veštačkog kuka u Institutu za lečenje i rehabilitaciju u Niškoj Banji napokon će u martu leći na operacioni sto. Operacije očiju su

posebna priča, a najviše se čeka na intervenciju katarakte, pa će tako u Kliničkom centru u Nišu osoba koja je 2008. godine bila na pregledu tek ovih dana dočekati neophodnu intervenciju.

Kako objašnjava prim. dr Branko Sbutega, naučni saradnik Instituta za ortopedsko-hirurške bolesti „Banjica”, nijedan pacijent koji se našao na listi čekanja nije tu došao zbog luksuza, već zato što ima bolove, što mu je kvalitet života ugrožen i što su sve ostale metode lečenja iscrpljene.

– Možda ljudi ne shvataju kako funkcionise sistem sa listama čekanja. Recimo, čovek dođe zbog ugradnje proteze kuka i sazna da je na 150. mestu. Onda pozove posle dve, tri nedelje i čuje da je na listi 158. i pobuni se zbog toga, pitajući lekare zašto ga lažu. A to je zapravo zato što svaki pacijent ima svoj određeni broj bodova koji odgovara stepenu oštećenja zgloba, pa teži slučajevi idu ispred lakših na listi. Problem savremene ortopedije je što zavisi od sofisticirane tehnologije, koju često nismo u mogućnosti da pratimo. Uslovi u bolnicama su daleko od onoga kakvi bi trebalo da budu, a ono malo novca što stigne za renoviranje utroši se na operacione sale – naglasio je dr Sbutega.

Sličnog je mišljenja i doc. dr Dragoš Stojanović, direktor Kliničko-bolničkog centra „Zemun”, bolnice iz koje je nedavno jedan pacijent samoinicijativno izašao, ne želeći da boravi u lošim uslovima. Doktor Stojanović kaže da su potpuno u pravu ljudi što se žale na loše uslove, smatrajući da niko neće bez razloga da pravi paniku.

– Na čelu ove ustanove sam tek godinu i po dana i ne mogu za kratko vreme da promenim sve ono što nije valjalo decenijama unazad. Ovde se ranije nisu sprovodile javne nabavke, oprema je zastarela, a da ne govorim o odnosu osoblja prema pacijentima. Objekti nisu legalizovani da bi mogli da budu rekonstruisani, sad tek radim na tome. Od 1963. godine niko se nije zapitao da li treba da se legalizuje 10 objekata bolnice – objasnio je dr Stojanović.

U najvećoj zdravstvenoj ustanovi u zemlji, Kliničkom centru Srbije, naglašavaju da su njihove liste čekanja transparentne i da se u svako doba mogu videti na sajtu Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje.

– Naša ustanova je preopterećena, jer pacijenti stižu sa celog Balkana. Često dolaze da mole da što pre završe neki pregled. Kada je reč o korupciji, naš cilj je da se izborimo sa njom, da saznamo da li je neko posle priča pacijenata zaista sklon korupciji i da takve slučajeve prijavljujemo nadležnim organima – rekao je Drago Jovanović, pi-ar KCS-a.

Prim. dr Nevenka Dimitrijević, iz beogradskog Doma zdravlja „Voždovac”, navodi da su nestašice potrošnog materijala u zdravstvenim ustanovama povremene, a da je mnogo veći problem nepostojanje dobre komunikacije između zdravstvenih radnika. Ona ističe da su pacijenti na mukama kada treba da čekaju običan ultrazvučni pregled po četiri, pet meseci, pa da lekari često potežu svoje „veze” da bi ubrzali neke preglede.

– Pacijenti se žale i na korupciju i to hoće nama da priznaju. Ali, problem je što neće da prijave lekara koji im je tražio mito. Radije će da daju novac nego što će da se žale, jer im je najvažnije da se što pre izleče – priča dr Dimitrijević.

Profesor neurohirurgije Momčilo Đorđević, takođe je mišljenja da je stanje u srpskom zdravstvu složeno.

– Beogradsko zdravstvo je balon od sapunice koji može da pukne svakog trenutka. Može da se uruši jer nema para. Najgora situacija je tamo gde lečenje zavisi od skupe opreme, znači u onkološkim centrima – smatra dr Đorđević.

Dr Milica Nikolić-Urošević, specijalista opšte medicine i izabrani lekar u beogradskom Domu zdravlja Vračar, kaže kako je teško poverovati u reči bivšeg ministra zdravlja dr Tomice Milosavljevića da je zdravstvo nešto najbolje što Srbija ima i da je na 43. mestu u svetu.

– Zdravstvo u životu održavamo mi lekari u domovima zdravlja. U bolnicama i kliničkim centrima ne radi se puno radno vreme i ljudi čekaju mesecima na preglede. Samo dva-tri dana posle operacije pacijenti se otpuštaju na kućno lečenje, a i to zavisi od toga kakvu vezu imate. Najveći problem su oboleli od raka koji u teškom stanju bivaju otpušteni iz bolnica na kućno lečenje, a domovi zdravlja na terenu nemaju ni kvalitetnu opremu ni ljude koji mogu da im pomognu – kaže dr Nikolić-Urošević.

Direktor Ginekološko akušerske klinike „Narodni front“, profesor dr Dušan Stanojević kaže kako je najveći problem našeg zdravstva to što lekari nisu stimulisani da rade: istu platu dobiće i onaj koji se „ubija“ od posla i onaj koji ne radi ništa. Tako je na klinikama, tako je i u domovima zdravlja...

Kakvo nam je društvo, takvo nam je i zdravstvo, ali kada se gleda kakvo nam je stanje u prosveti, ekonomiji i pravosuđu, stanje u zdravstvu je neuporedivo bolje nego u ovim segmentima, stav je profesora dr Zorana Rakočevića, vršioca dužnosti direktora Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije.

– Na Institutu smo za prethodnih pet meseci skratili liste čekanja za zračenje, a potpuno ukinuli liste čekanja za operacije i hemioterapiju. Imali smo sve citostatike, a od četiri aparata za zračenje nijedna mašina nije bila van rada duže od jednog dana. Sve to smo postigli samo reorganizacijom procesa rada – navodi dr Rakočević.

Ali, u ostalim ustanovama gde se leče oboleli od raka nije bilo tako. U Institutu za onkologiju u Sremskoj Kamenici u jednom času stali su svi aparati za zračenje, a prošlog leta terapije skupljim citostaticima su u mnogim kliničko-bolničkim centrima zaustavljene, jer je lekova nestalo.